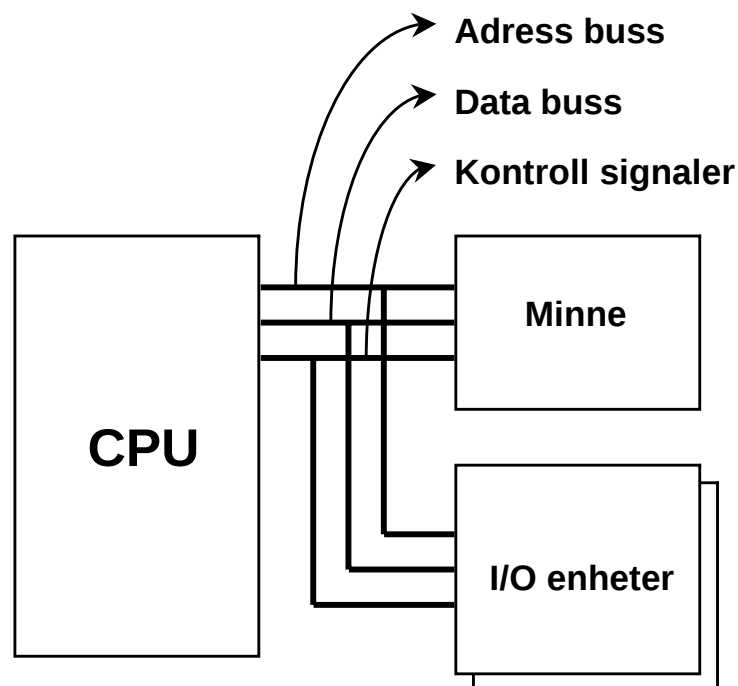

F6: I/O hantering

- **Typer av I/O i ett datorsystem**
 - Memory mapped
 - Port mapped
- **Protokoll för synkronisering**
 - Polling
 - Timed
 - Interrupt
 - DMA
- **Drivrutiner**

Memory mapped

- I/O enheter avkodas precis som ett minne och I/O befinner sig därför i samma adressrymd som minnet.
- Data accessas med vanliga minnesinstruktioner
 - Ex. `MOVE.W $400700,D0` * Hämtar info från In porten som har adress \$400700

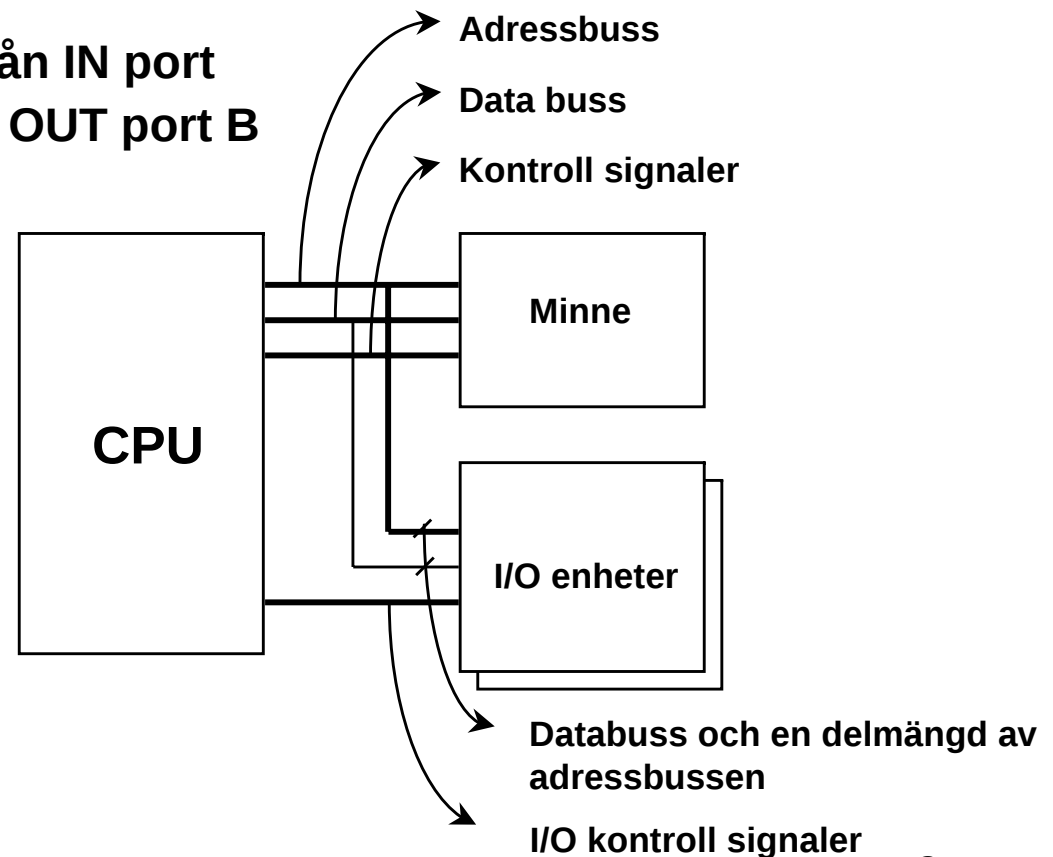

Port mapped

- Eget minnesutrymme, dvs en egen adressrymd
- Speciella instruktioner för åtkomst av I/O enheter
- Ex.

- IN A
- OUT B

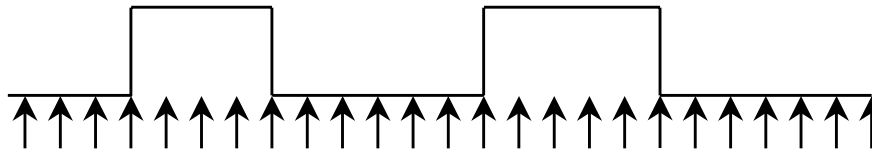
- * Läs in data från IN port
- * Skriv data till OUT port B

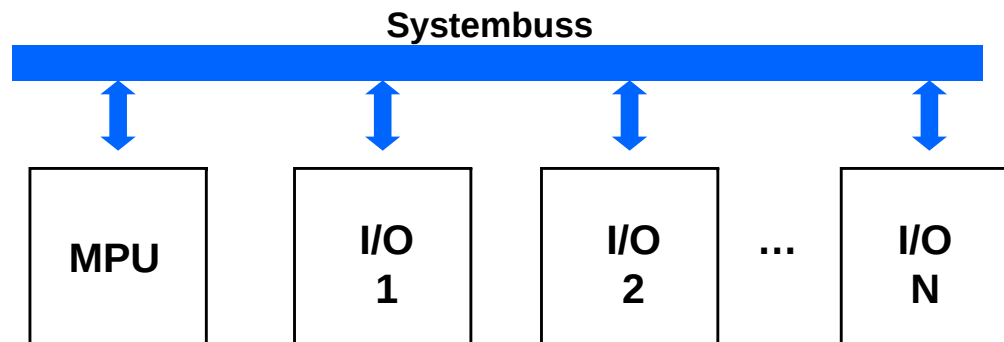
Synkronisering av I/O – Polling 1(2)

- **Polling**

- I/O porten läses av med ett bestämt intervall
- Kallas också för programmerad I/O
- Sker synkront med övrigt programflöde

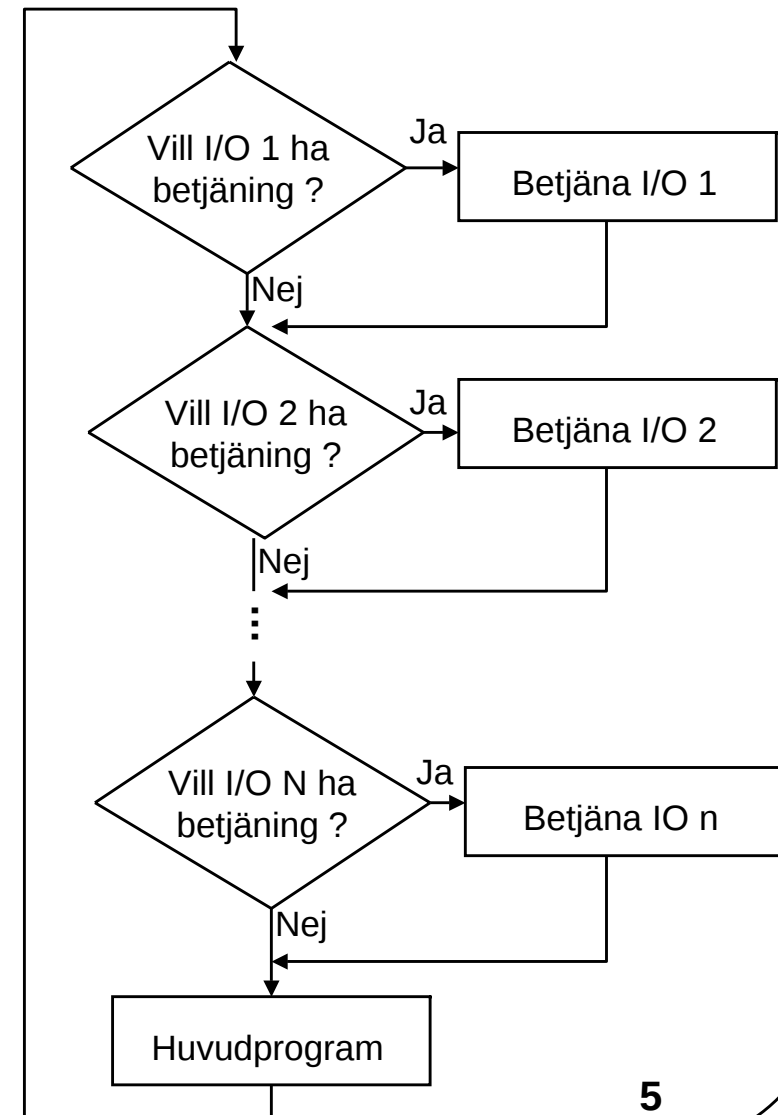

Synkronisering av I/O – Polling 2(2)

- **Polling av flera I/O**

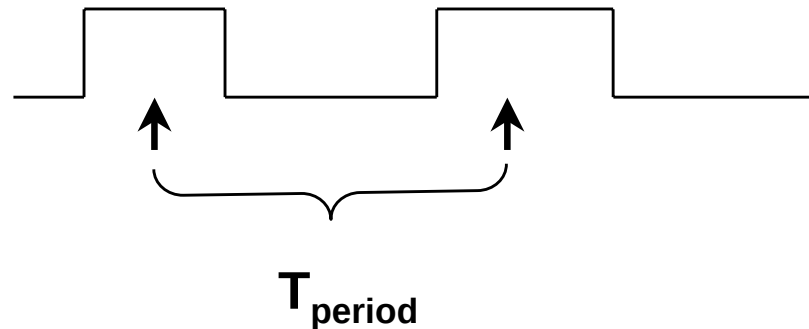
- Varje I/O-enhet tillfrågas enligt en förutbestämd ordning om de behöver betjäning.
- Om betjäning behövs körs det serviceprogram som är associerat med tillfrågad enhet.
- Övrig tid ägnar processorn till att exekvera huvudprogrammet.

Synkronisering av I/O - Timed

- **Timed**

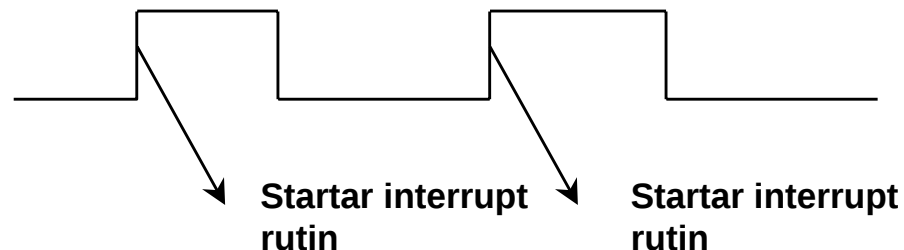
- Intervallet mellan händelser är känt
- Accessar I/O enheten efter en viss tid när man vet att en händelse har inträffat
- Kräver realtids OS

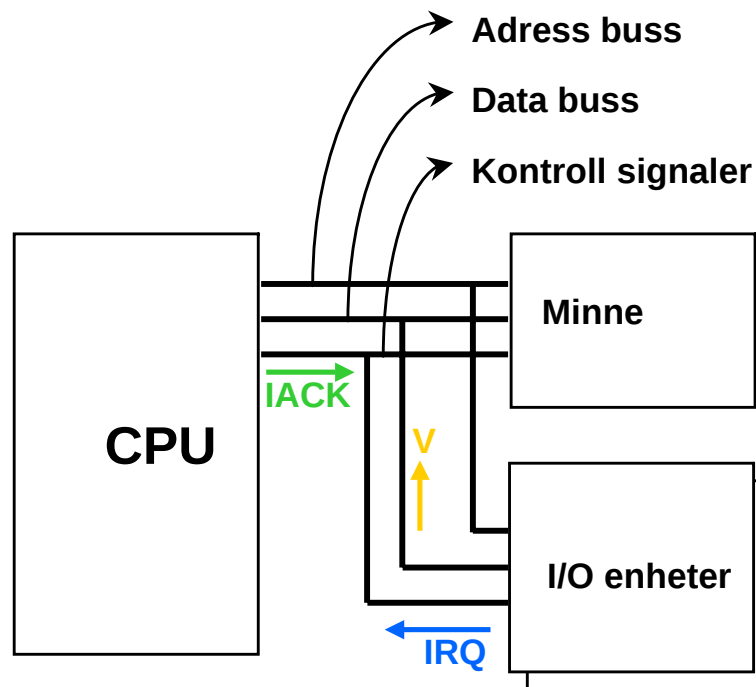
Synkronisering av I/O – Avbrott 1(2)

- **Avbrott (Interrupt)**

- En händelse på in/ut-porten som behöver underhållas, avbryter då ordinarie programflöde och exekverar en speciell service rutin genom att någon interrupt-ingång på processorn aktiveras
- Avbrottsrutinen som betjänar en I/O-enhet exekverar asynkront i relation till huvudprogrammet.

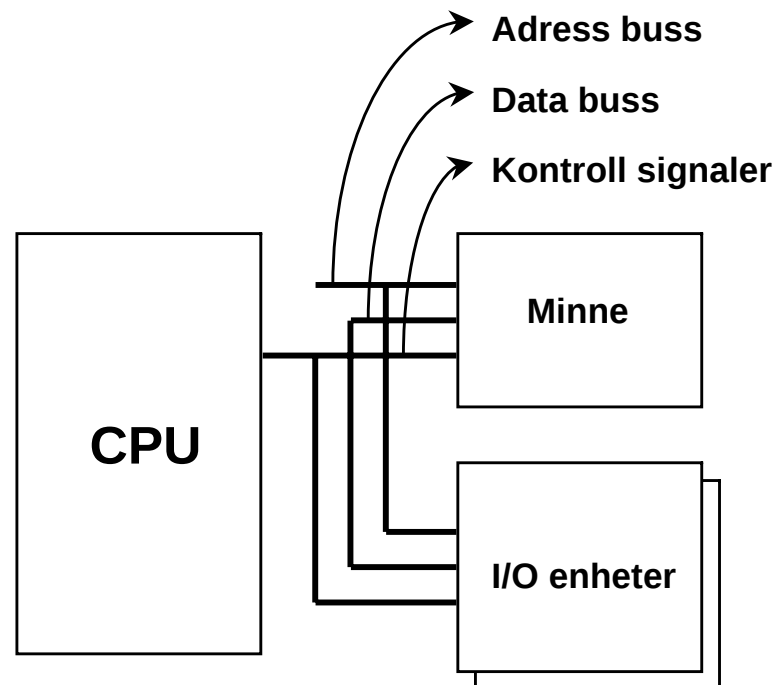
Synkronisering av I/O – Avbrott 2(2)

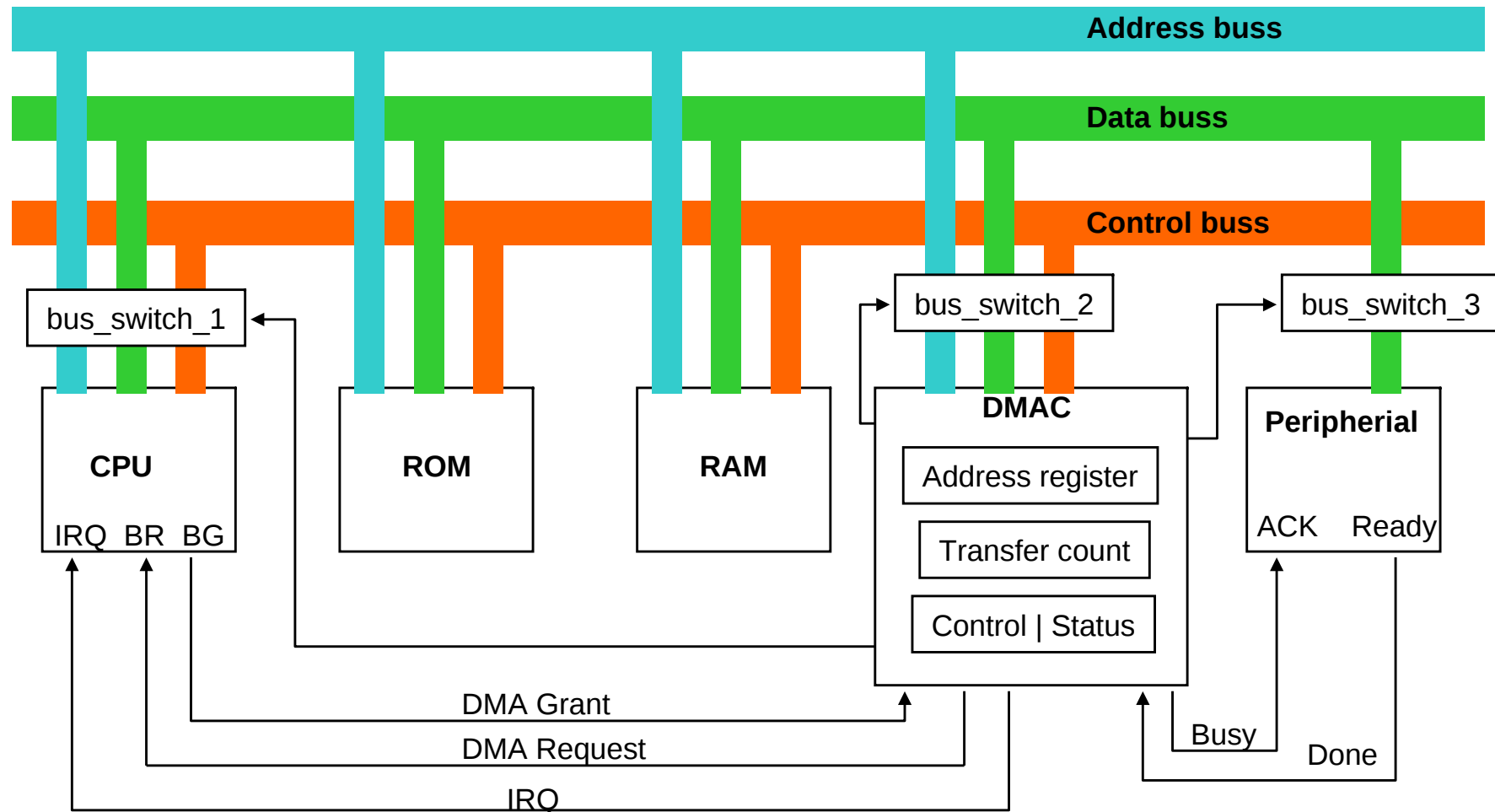
- I/O-enheten signalerar till processorn att den behöver hjälp genom signalen **Interrupt Request**.
- Processorn avbryter det den för stunden arbetar med och signalerar samtidigt till I/O-enheten att den accepterar avbrottet – **Interrupt Acknowledge**.
- I/O-enheten identifierar sig nu genom att skicka en **Vektor** på databussen.
- Processorn serverar I/O-enheten genom att utföra dataöverföringen till/från enheten.
- Processorn återgår till tidigare arbete.

Synkronisering av I/O – DMA 1(2)

- **DMA – Direct Memory Access**
 - Processorn är bortkopplad
 - I/O enheten får ett adressområde tilldelat
 - Det går snabbare att utföra blocköverföring av data
 - Överföringen sker snabbt i en skur eller blandas med processorns busscykler

Synkronisering av I/O – DMA 2(2)

Genom att öppna bus_switch_1 och samtidigt sluta 2 och 3 så kan DMAC kontrollera en dataöverföring till/från minnet.

Sammanfattning av I/O 1(2)

- **Memory mapped**
 - Varje I/O port har en minnesadress i den gemensamma minnesarean
- **Port mapped**
 - I/O portarna har ett eget adressutrymme skilt från den vanliga minnesarean. Speciella I/O-instruktioner.

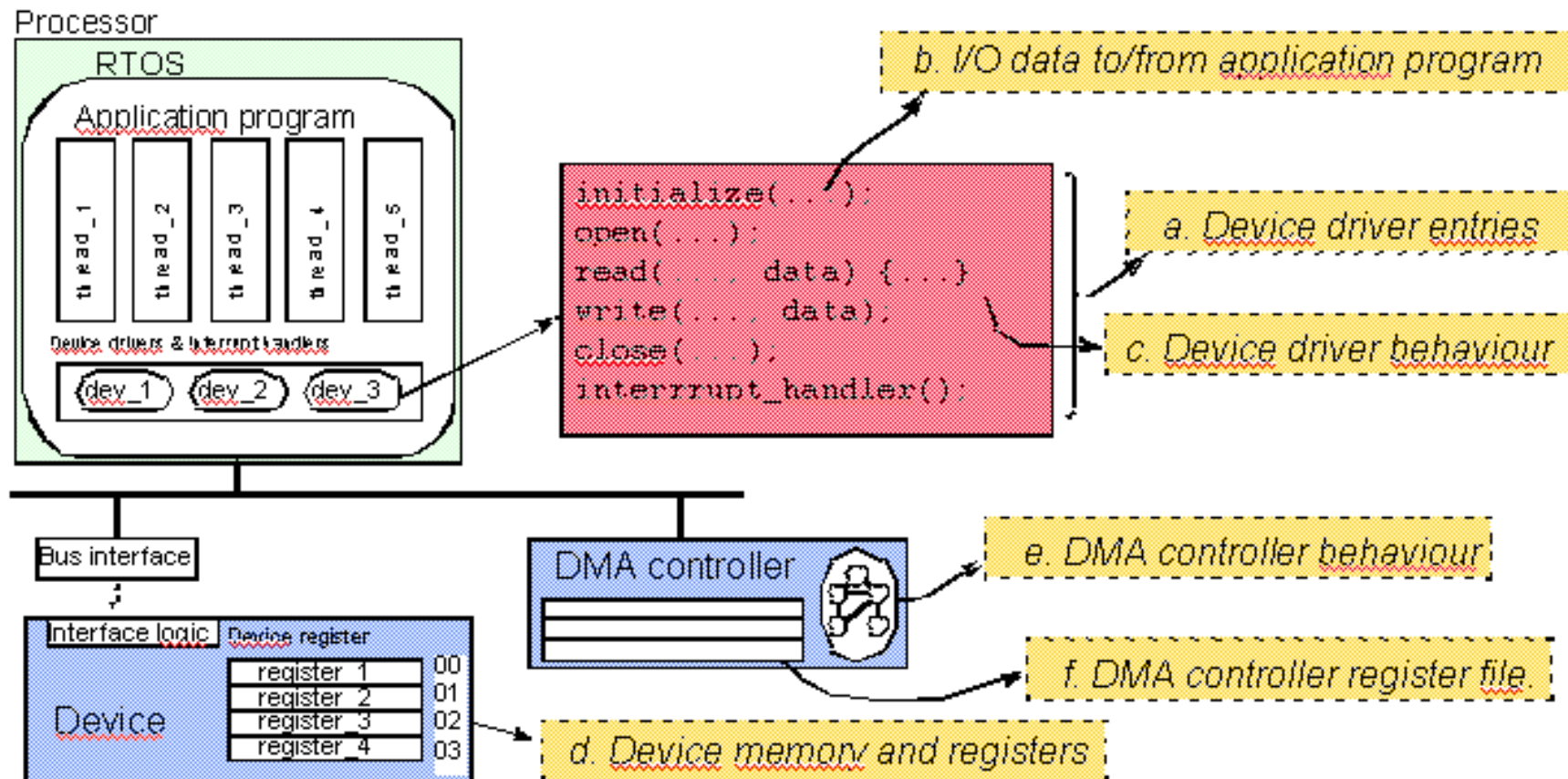
Sammanfattning av I/O 2(2)

- **Polling eller programmerad I/O**
 - I/O porten läses av med ett bestämt intervall för att undersöka i fall en viss händelse inträffat.
- **Timed I/O**
 - Periodtiden mellan varje händelse är känd.
- **Avbrottsbaserad I/O**
 - I/O-enheten signalerar själv till processorn när en händelse inträffat och en dataöverföring behöver ske.
- **DMA**
 - Direct Memory Access
 - Processorn kopplas bort. I/O enheten läser och skriver i minnet utan att data passerar genom processorn

Drivrutiner 1(3)

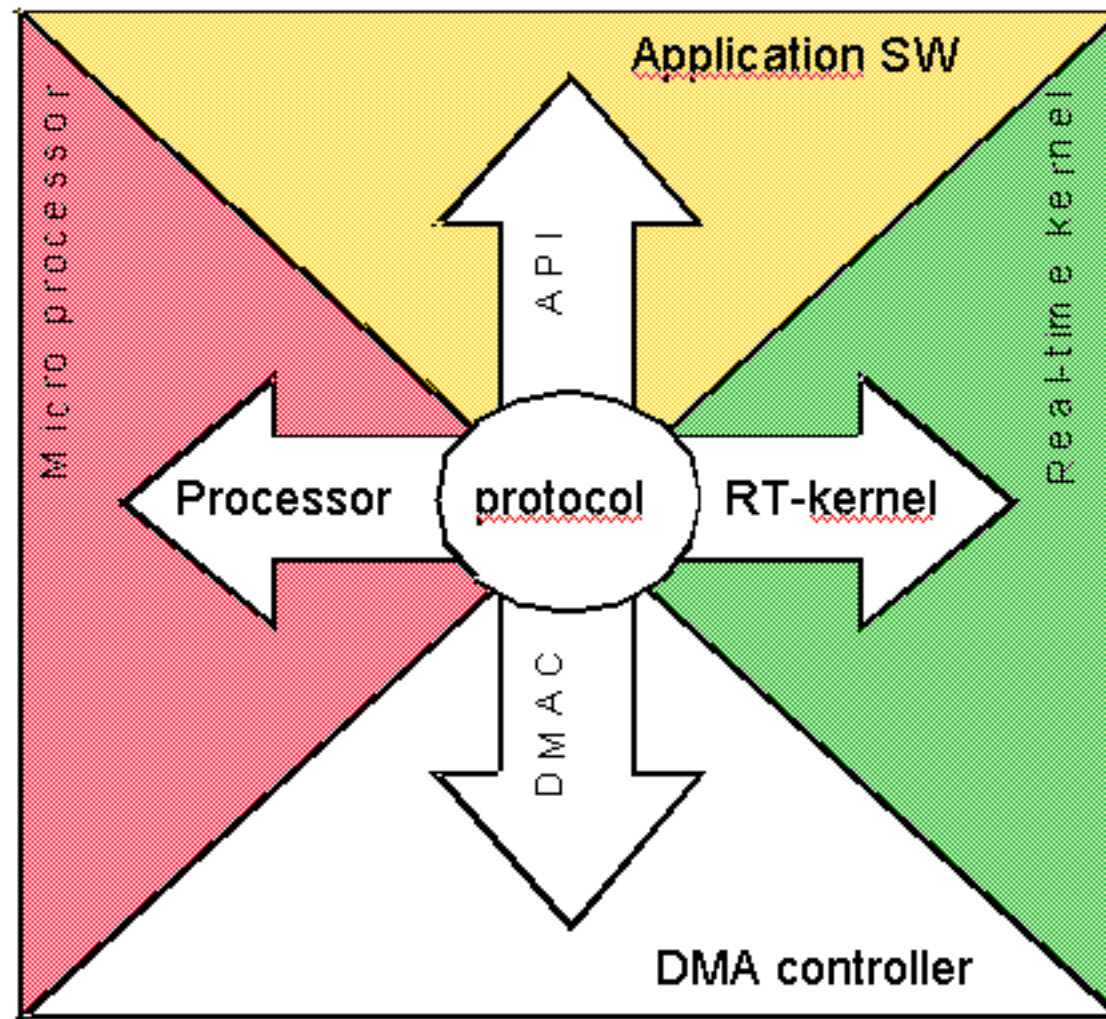
- **En drivrutin är en eller flera funktioner som används för att accessa en extern komponent**
- **En drivrutin gömmer tekniska detaljer**
 - **Användaren ser bara ett API (Application Program Interface), dvs en eller flera C/Assembler funktioner**

Drivrutiner 2(3)

Drivrutiner 3(3)

Device driver

Exempel – En AD-omvandlare 1(3)

ADC-12 från Pico Technology

Tekniska data:

Antal kanaler:	1 st
Upplösning:	12 bitar
Insignalområde:	0–5 V
Max sampl.hast:	18 kHz
Repeterbarhet:	±0,5 LSB vid T=25 °C
Överspänningsskydd:	±30 V
Inimpedans:	66 kΩ
Kontaktdon	
A/D-sida:	BNC
PC-sida:	25-pol D-Sub hane

ADC-12 levereras med programvara PicoScope och PicoLog samt drivrutiner för Visual Basic, C++, Delphi, Pascal och Windows (DLL).

Exempel – En AD-omvandlare 2(3)

Utdrag ur den tekniska dokumentationen för ADC-12

The following table specifies the function of each of the routines in the Windows drivers:

Routine	Function
adc10_get_driver_version	Check that this is the correct driver
adc10_open_unit	Open the driver to use a specified printer port
adc10_set_unit	Select which ADC-10 unit to use
adc10_close_unit	Close the specified printer port
adc10_get_value	Get a single reading
adc10_set_trigger	Set a trigger event
adc10_set_interval	Set the time interval for the next call to adc10_get_values, or
adc10_get_times_and_values	
adc10_get_values	Get a block of readings at fixed intervals
adc10_get_times_and_values	Get a block of readings and their times, at fixed intervals
adc10_get_unit_info	Get information about an ADC10 unit

Exempel – En AD-omvandlare 3(3)

Utdrag ur den tekniska dokumentationen för ADC-12

adc10_get_values

PREF 1 unsigned long PREF2 adc10_get_values (

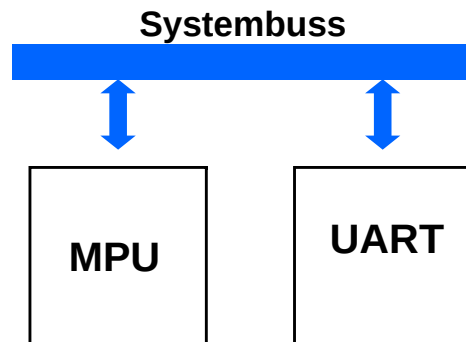
unsigned short HUGE * values,
unsigned long no_of_values);

This routine reads in a block of values. It collects readings at intervals and from channels specified in the most recent adc10_set_interval call.

If a key is pressed while collecting, the routine will return immediately. The return value will be zero if a key was pressed, and the total time in micro-seconds if a block was successfully collected.

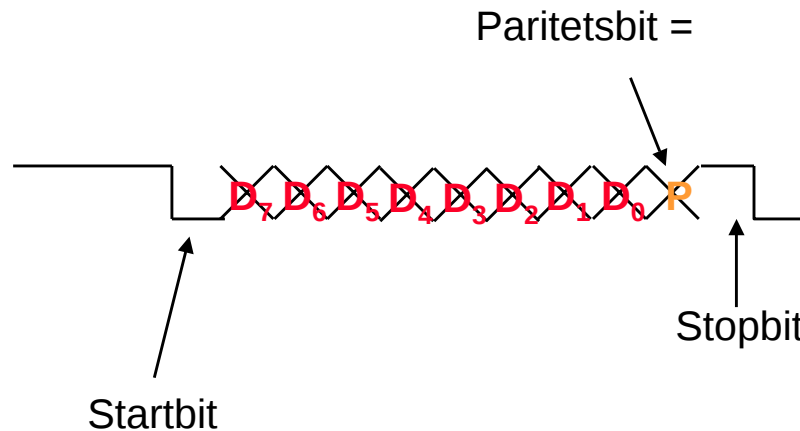
Exempel på en enkel drivrutin 1(7)

= Universal Asynchronous Receiver Transmitter

Antal ettor inkl. paritetsbit: Udda Jämn

1	0	Udda paritet
0	1	Jämn paritet

Hastighet (bps)

1200
2400
4800

Exempel på en enkel drivrutin 2(7)

Programming model

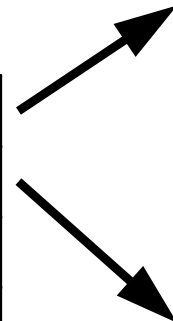
Base + 00

Base + 01

Base + 02

Base + 03

Control
Status
Transmitter data
Receiver data

7	-	
6	-	
5	-	
4	-	
3	-	
2	P	1=>odd , 0=>even
1	sp1	(sp1 sp0) (00)=1200, (01)=2400
0	sp0	(10)=4800

7	-	
6	-	
5	-	
4	-	
3	-	
2	ra	1 =>Received byte available
1	te	1 => Transmit register empty
0	pe	1 => Parity error

Exempel på en enkel drivrutin 3(7)

•Uppgift

- Skriv en device driver med följande funktioner (entries) för att stödja seriell kommunikation via UART.
Metod för parameteröverföringen är valfri.

```
int initialize( char *base, int speed, int parity);  
    //base är basadressen till UART. speed är hastighet i  
    //bps. parity = 0 för jämn och 1 för udda paritet.  
    //Funktionen returnerar -1 om fel uppstod, annars 0.
```

```
int getByte(char *base);  
    //Nästa mottagna byte (0-255) returneras. Om ej tillgänglig byte så  
    //returneras -1, om parity error -2.
```

```
int putByte(char *base, char item);  
    //item sänds seriellt. Om det gick bra returneras 0 i annat fall -1.
```

Exempel på en enkel drivrutin 4(7)

initialize:

*A0 contains the base address, D0.W contains the speed in bps

* D1.B contains parity, 0=even, 1=odd, D2.W the return value

MOVE.B	D1,D2	
LSL.B	#2,D2	*Position parity selection bit
CMP.W	#1200,D0	*Speed = 1200 bps ?
BNE	next1	
BRA	ok	* 1200, yes
next1:	CMP.W #2400,D0	*Speed = 2400 bps ?
BNE	next2	
ORI.B	#1,D2	
BRA	ok	* 2400, yes
next2:	CMP.W #4800,D0	*Speed = 4800 bps ?
BNE	notOk	
ORI.B	#2,D2	
BRA	ok	* 4800, yes
notOk:	MOVE.W #\$FFFF,D2	
	RTS	*D2 returns -1 meaning error
ok:	MOVE.B D2,(A0)	*Control byte to base address + 0
	CLR.W D2	
	RTS	*D2 returns zero meaning OK

Exempel på en enkel drivrutin 5(7)

getBytes: *A0 contains the base address, D2.W the return value

MOVE.W	#\$FFFF,D2	*Return code if no byte is available
BTST.B	#2, 1(A0)	*Byte available?
BEQ	exit	*Jump if byte is not available
MOVE.W	#\$FFFE,D2	*Return code if parity error
BTST.B	#0,1(A0)	*Parity error ?
BNE	exit	*Jump if parity error
CLR.W	D2	
MOVE.B	3(A0),D2	*Received byte is the return value
exit:	RTS	

Exempel på en enkel drivrutin 6(7)

putByte: *A0 contains the base address, D0.B the item to be sent
 *D2.W the return value

MOVE.W	#\$FFFF,D2	*Return value = -1 if not ready
BTST.B	#1,1(A0)	*Is the transmitter ready for a new item?
BEQ	exit	*No it isn't
MOVE.B	D0,2(A0)	*Write item to transmitter register
exit:	RTS	

Exempel på en enkel drivrutin 7(7)

Vi har en serie av tre drivrutiner som döljer detaljer kring UART-hårdvaran för applikationsprogrammeraren.

```
int initialize( char *base, int speed, int parity);
```

```
int getByte(char *base);
```

```
int putByte(char *base, char item);
```

Vi har skapat ett interface, API
mot applikationsprogramvaran